

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES
Langestraat 24

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de Gemeenteraad

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
30 december 2021	5.1.2e	5.1.2e
UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER
		5.1.2e
ONDERWERP		
Noodopvang vluchtelingen		

Geachte leden van de Raad,

Op 23 december 2021 bent u door de burgemeester geïnformeerd hoe wij vervolg geven aan de door het Rijk gegeven aanwijzing om medewerking te verlenen aan, dan wel zelf maatregelen te treffen voor de opvang van 500 asielzoekers voor een periode van maximaal zes maanden op de locatie Vliegveld Twenthe (Hangar 18 en gebouw C15). In de geest van de aanwijzing van het Rijk d.d. 13 december hebben wij met het COA in de achterliggende periode gezamenlijk invulling gegeven aan de opdracht in de bestuurlijke aanwijzing en hierover afspraken gemaakt. Deze zijn vastgelegd in een concept bestuursovereenkomst. De uitvoering van de uw Raad aangenomen motie “De Enschedese aanpak van de noodopvang asielzoekers” hebben we hierin meegenomen. In deze brief leest u meer over de afspraken tussen de gemeente en het COA voor de realisatie en uitvoering van de noodopvang vluchtelingen in Enschede.

Afspraken tussen COA, VTE en gemeente

Zoals aangegeven in de brief van 23 december jl. zijn wij direct na de aanwijzing in gesprek gegaan met het COA, de eigenaar van de locatie (VTE) voor de noodopvang en de Veiligheidsregio Twente, mede namens alle andere Twentse gemeenten. Het COA en VTE hebben onder meer een huurovereenkomst en een overeenkomst voor het leveren van goederen en diensten gesloten voor Hangar 18 en gebouw C15, gecombineerd met een paviljoentent en twee kleine tenten. De eigenaar draagt zorg voor beveiliging binnen de hekken, bedrijfshulpverlening, catering, schoonmaak en andere operationele zaken.

Aan de gemeente is gevraagd om in afstemming met het COA de start-up van de opvanglocatie vorm te geven, inclusief de exploitatie van de opvang in de eerste fase. De verantwoordelijkheid voor de plaatsing van de asielzoekers ligt bij het COA. Ook hierover zijn afspraken gemaakt. In de afspraken tussen het COA en de eigenaar en tussen het COA en de gemeente Enschede is nadrukkelijk rekening gehouden met onderdelen uit uw *motie ‘De Enschedese aanpak van de noodopvang asielzoekers’* (werkgelegenheid, inzet van lokale en regionale ondernemers etc)(zie hierna).

Verder zijn afspraken gemaakt over het moment dat de verantwoordelijkheid - na een beperkte periode – over gaat naar het COA. Verder gaan de afspraken over plaatsing, opvang (aantallen, samenstelling) en begeleiding van de vluchtelingen. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt met betrekking tot gezondheid, onderwijs, werkgelegenheid en dagbesteding, veiligheid en leefbaarheid.

In het voortraject is veel aandacht besteed aan voorlichting en communicatie. Voor de periode waarin de noodopvang functioneert zijn hierover en voor het overleg met omwonenden afspraken gemaakt. Wij spreken hier graag de waardering uit voor de betrokkenheid van de omwonenden. En natuurlijk ook een woord van dank aan alle hulporganisaties, vrijwilligers en andere spontane initiatieven die zijn ontstaan om samen met ons de opvang zo goed mogelijk te laten verlopen.

Over hoe om te gaan met COVID 19 op de locatie zijn aparte afspraken vastgelegd.

Hoofdlijnen (concept) bestuursovereenkomst

De (concept) bestuursovereenkomst over de vestiging van een tijdelijke en acute noodopvanglocatie wordt gesloten tussen het COA en de gemeente Enschede, i.c. vertegenwoordigd door de burgemeester.

In de bestuursovereenkomst is opnieuw vastgelegd dat het om noodopvang gaat voor maximaal 6 maanden, voor 500 personen. De bestuursovereenkomst eindigt uiterlijk 30 juni 2022. De noodopvang start op 4 januari 2022.

Alle kosten die wij maken om acute noodopvang te realiseren en te exploiteren in de breedste zin van het woord, worden vergoed door het COA. Ook de voorbereidingskosten van de gemeente worden door het COA vergoed. Ditzelfde geldt voor kosten die de gemeente eventueel maakt bij het ontmantelen van de Noodopvanglocatie.

Er zijn duidelijke afspraken gemaakt over de doelgroep(en). Er moet sprake zijn van een evenwichtige verdeling van gezinnen/alleenstaande meerderjarige vrouwen en alleenstaande meerderjarige mannen. Het ene gebouw is in beginsel voor alleenstaande meerderjarige mannen en het andere gebouw is in beginsel voor gezinnen/alleenstaande meerderjarige vrouwen. Beide gebouwen hebben een maximale bezettingsgraad van 94%. Als het COA de bezettingsgraad wil ophogen en/of de asielinstroom noodzaakt tot een andere verdeling van de verhouding gezinnen/alleenstaande meerderjarige vrouwen en alleenstaande meerderjarige mannen dan kan dit alleen in afstemming met en na toestemming van de gemeente Enschede. Uitgangspunt is dat de samenstelling van de asielzoekers zo evenwichtig mogelijk dient te blijven.

Wij zetten samen met de GGD in op het versneld vaccineren en/of booster van asielzoekers op de noodopvanglocatie en het aldaar aanwezige personeel/vrijwilligers. Bij binnenkomst zal de GGD de asielzoekers testen op COVID-19. Bij een mogelijk uitbraak (meer dan 30 asielzoekers per dag positief getest) treedt dezelfde dag een opnamestop van asielzoekers in werking. Asielzoekers die positief zijn getest op COVID-19 en/of de asielzoeker die nauw contact had met een positief geteste asielzoeker worden nog diezelfde dag overgebracht naar een uitwijklocatie van het COA waar de asielzoeker(s) in quarantaine worden geplaatst. Er komt een beperkte quarantainemogelijkheid voor asielzoekers die in afwachting van een test of het overbrengen naar een isolatielocatie van het COA elders.

Asielzoekers waar meer zorgbehoefte zichtbaar wordt of ontstaat die niet op de Noodopvanglocatie geboden kan worden, worden door het COA binnen 24 uur overgeplaatst naar een locatie van het COA waar kan worden voldaan aan deze zorgbehoefte.

DATUM
30 december 2021

ONS KENMERK
5.1.2e

PAGINA
3 / 3

Gedurende de periode dat de gemeente Enschede verantwoordelijk is voor het gebruik van de noodopvanglocatie organiseren wij dagbestedingsactiviteiten en stimuleren/faciliteren wij deelname aan sportactiviteiten en gezondheidsbevordering in het algemeen. Hiervoor wordt samenwerking gezocht met lokale organisaties. Er wordt voorzien in onderwijs en kinderopvang. De kosten die de gemeente hiervoor maakt worden vergoed door het COA.

Het COA organiseert op werkdagen voor de asielzoekers een spreekuur op de locatie. Daarnaast is er 24/7 een aanspreekpunt bij het COA voor afstemming en calamiteiten.

Wanneer een asielzoeker zich meermaals niet houdt aan geldende regels en protocollen en/of overlast veroorzaakt, zowel binnen als buiten de locatie, dan kan de gemeente Enschede eenzijdig besluiten dat een asielzoeker de noodopvang moet verlaten. Met het COA wordt nog afgestemd om hieraan toe te voegen dan wel te wijzigen dat, indien er sprake is van een directe overtreding dan wordt de asielzoeker per direct van de Noodopvang verwijderd. Mogelijke problemen op gebied van veiligheid en leefbaarheid wordt waar nodig met COA opgelost. Uiteraard kan de burgemeester als dat nodig is in het driehoeksoverleg (burgemeester, politie en justitie) afspraken maken over de (extra) inzet van de politie.

Overdracht aan het COA

In het aanwijzingsverzoek heeft het Rijk de gemeente gevraagd in de eerste fase de verantwoordelijkheid op zich te nemen en op een bepaald moment over te dragen aan het COA. Dit omdat het COA momenteel te kampt met een personeelstekort. Uiteindelijk is hiervoor geen apart transitieplan opgesteld maar is in de bestuursovereenkomst vastgelegd dat het COA de opvang en begeleiding van asielzoekers uiterlijk vanaf 1 maart 2022, of zoveel eerder als mogelijk, overneemt van de gemeente Enschede. Indien er onder het ingehuurd/ingezette personeel zich geschikte kandidaten bevinden conform de functie-eisen, overweegt het COA deze mensen over te nemen.

Noodzakelijke vergunningen

Het Rijk heeft in de aanwijzing gevraagd om als gemeente de zorgen voor een gedoog of vergunningverlening en de noodzakelijke controles op onder meer bouw – en brandveiligheid. De gemeente blijft bevoegd gezag. De benodigde vergunningen worden door VTE in samenspraak met het COA aangevraagd. Inmiddels is de benodigde informatie beschikbaar voor het verlenen van eerst een gedoogbeschikking (gezien de korte termijn waarop de opvang open gaat) gevolgd door een tijdelijke vergunning. De gedoogbeschikking (inclusief veiligheidsplan) wordt nu voorbereid. Het College neemt hierover op korte termijn een besluit. Hieraan voorafgaand vindt er samen met de Veiligheidsregio Twente nog een laatste schouw op de locatie plaats voorafgaand aan de start van de opvang. Na ons besluit wordt de gedoogbeschikking uitgereikt, gepubliceerd en op de website geplaatst.

Tenslotte

Wij hopen u met deze brief te hebben geïnformeerd over de resultaten van de onderhandelingen met het COA en op welke wijze wij opvolging hebben gegeven aan de aanwijzing en de uitvoering van uw motie. De concept-bestuursovereenkomst is ter informatie bijgevoegd waarbij het verzoek van het COA is, hier prudent mee om te gaan.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de 5.1.2e de Burgemeester,

5.1.2e

(drs. Th.J.F.M. Bovens)